

Yhteenveto valtuustoaloitteista, jotka tiedoksi saattamatta vuodelta 2021

Vuodelta 2021 on jäänyt käsittelemättä ja valtuustolle tietoon saattamatta seuraavat valtuustoaloitteet:

21.6.2021

Lauri Kosonen: Puistoniityt

Aloite on annettu valmisteltavaksi kunnallisteknisille palveluille.

- Valmisteilla ja käsitellään 2023 aikana.

11.10.2021

22. Tero Juuti: Karavaanipalveluiden lisääminen

Tekninen lautakunta on käsitellyt asian 13.12.2022 § 230

"Savonlinnan kaupungilla ei ole osoittaa keskustan kaava-alueella juuri edellä mainittuun tarkoitukseen pysäköintialuetta, johon voisi rakentaa aloitteessa mainittuja palveluja. Kaupungin keskustaa oleva lähin alue, joka voisi soveltua kyseiseen karavaanaripalvelujen tarkoitukseen on Kyrönniemellä sijaitsevat purettujen oppilasasuntojen tonttikiinteistöt. Mainittu alue käy ilmi lähestymis- ja kiinteistökartasta extranetissä. Tonttikiinteistöjen käyttö kyseiseen matkailutarkoitukseen vaatii kuitenkin kaavam muutoksen.

Karavaanaripalvelujen tuottaminen on yritystoimintaa ja kaupungin rooli on luoda edellytykset liiketoiminnan harjoittamiseen esimerkiksi osoittamalla toimintaan soveltuva tontti tai myötäväikuttaa lupa-asioissa.

Lautakunta päättää, että mikäli kyseiseen toimintaan löytyy yrittäjä, niin tekninen toimiala pyrkii myötäväikuttamaan käytössä olevin keinoin asiaa siten, että suunniteltu liiketoiminta toteutuu.

Lisäksi lautakunta toteaa Tero Juutin valtuustoaloitteen tulleen loppuun käsitellyksi."

23. Tero Juuti, Fanni Hollström-Mikkonen: Kaupungin tilojen hyödyntäminen skeittiparkiksi

Sivistyslautakunta on käsitellyt aloitteen 16.3.2023, § 42:

Tiloja on selvitetty yhteistyössä toimitilapalvelun kanssa. Paloaseman kiinteistön myynnin jälkeen kaupungilla ei ole osoittaa skeittikäyttöön soveltuvia tiloja.

20.12.2021

30. Eija Stenberg: Kaupunginjohtajan johtajasopimuksen päivittäminen

Aloite on annettu kaupunginhallituksen puheenjohtajalle valmisteltavaksi

Kaupunginhallitus on käsitellyt aloitteen 19.12.2022 § 423 kohdalla: *"Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen johdosta tehdyt toimenpiteet tiedoksi ja esittää valtuustolle, että aloite on loppuun käsitelty."*

Yhteenveto valtuustoaloitteista vuodelta 2022

21.2.2022

1. Pasi Pekkonen:

Sähkön kuluttaja- ja siirtohintojen alentaminen

"Pasi Pekkonen tehnyt 21.2.2022 pidetyssä valtuuston kokouksessa valtuustoaloitteen (liite A) siitä, että Savonlinnan kaupunki aloittaa välittömästi aktiivisen edunvalvonnan sähkön kuluttaja- ja siirtohintojen alentamiseksi. Lisäksi Pekkonen valtuustoaloitteessaan esittää, että Savonlinnan kaupunginhallitus antaa omistajaohjausvelvoitteen, jotta Suur-Savon Sähkö Oy:n hallinnossa olevat ryhtyvät

toimenpiteisiin tavoitteinaan kohtuuttoman kalliiksi nousseiden sähkön kuluttaja- ja siirtohintoja alentaminen.

Sähkön hinta on noussut tuntuvasti vuoden 2022 aikana Suomessa ja laajasti muualla Euroopassa. Sähkön hinnan on odotettu nousevan edelleen ja olevan korkea etenkin talven 2022–2023 aikana. Sähkön korkealla hinnalla ja hintapiikeillä voi olla merkittäviä vaikutuksia kotitalouksien ja yritysten asemaan.

Valtiovarainministeriön 11.8.2022 asetti työryhmän (Sähkön hinta – työryhmä) selvittämään toimenpiteitä sähkön hinnan kehitykseen ja sen seurauksiin vaikuttamiseksi.

Työryhmän 30.8.2022 laatimassa muistiossa on kuvailtu seuraavia mahdollisia vaikuttamiskeinoja sähkön kuluttaja/siirtohintoihin:

Sähkön hinta muodostuu sähkön siirtomaksusta, sähköenergian hinnasta, sähköverosta ja huoltovarmuusmaksusta sekä näiden päälle laskettavasta arvonlisäverosta.

- *Sähkösiirron hintasääntelyn muuttaminen (muistiossa viitataan tähän vain lyhyesti, koska tema ei kuulunut työryhmän toimeksiantoon)*
- *Sähköenergian arvonlisävero*
- *Sähkön valmistevero*
- *Windfall-vero*
- *Kiinteistövero*
- *Suorat tuet*
- *Hintakatto*
- *Tehoreservin siirtäminen markkinoille*
- *Rajasiirtokapasiteetin lisääminen*
- *Tuotantokapasiteetin lisärakentaminen*
- *Energiatehokkuutta ja -säästöä koskevat toimenpiteet*
- *Päästökauppajärjestelmän muutokset*

Valtioneuvoston julkaisussa mainittu työryhmä on katsonut, että

1. *korkeaa sähkön hintaa voitaisiin kompensoida kotitalouksille määräaikaisella sähköenergian arvonlisäveron alentamisella sekä*
2. *korottamalla asumistuessa korvattavien lämmityskustannusten tasoja*
3. *lisäksi energian kulutusta tulee pyrkiä vähentämään lisäämällä tietoisuutta keinoista säästää energiaa*
4. *Suomen tulisi tehdä komissiolle aloite sähköpörssin tarjousten enimmäishinnan alentamisesta maltillisesti EU:ssa.*

Edunvalvonnasta

Juuri tällä hetkellä ensisijaisesti valtio ministeriöineen arvioi erilaisia toimenpiteitä sähkön hinnan nousun vaikutuksien varalle.

On arvioitavissa, että Savonlinnan kaupungin ei mainitusta syystä ole tarkoituksenmukaista ryhtyä erityisiin edunvalvontatoimenpiteisiin tällä hetkellä.

Omistajaohjausvelvoitteesta

Kuntalain (410/2015) 46 §:n mukaan omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat

liittyä ainakin perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri tavoin yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön.

Savonlinnan kaupunki omistaa Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkeista 11,92 prosenttia. Yhtiössä ei ole osakassopimusta, vaan päätökset yhtiössä tehdään yhtiön hallintoneuvostossa, hallituksessa ja yhtiökokouksessa osakeyhtiölakia noudattaen. Suur-Savon Sähkö Oy:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet noudattavat ensisijaisesti osakeyhtiölain 1 luvun 8 §:n säännöstä siitä, että yhtiön johdon on edistettävä yhtiön etua.

Osakkeenomistajalla on osakeyhtiölain 3 luvun 3 §:n mukainen osakeomistuksensa määrän osoittama äänivalta yhtiökokouksessa. Osakeyhtiölain 1 luvun 6 §:n mukaan lähtökohtana osakeyhtiössä on enemmistöperiaate, eli se, että päätökset tehdään annettujen äänten enemmistöllä, jollei tästä laissa säädetä tai yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.

Käytännössä osakkeenomistajan osakeyhtiölakiin perustuva valta nojautuu mahdollisuuteen valita yhtiön toimielinten jäseniä esimerkiksi hallintoneuvostoon. Koska Suur-Savon Sähkö Oy ei ole kaupungin konserniyhtiö, voidaan konserniohjauksen tosiasiallisen vaikutuksen olevan suhteellisen rajoittunutta.

Edelleen osakeyhtiön osakeyhtiölain mukainen tarkoitus on lähtökohtaisesti voiton tuottaminen osakkeenomistajille, eikä Suur-Savon Sähkö Oy:n yhtiöjärjestyksessä ole toisin määrätty. Tähän nähden sähkön hinnan alentamiseen liittyvät tavoitteet voivat olla ristiriidassa osakeyhtiölain 1 luvun 5 §:n kannalta.

Osakeomistukseen liittyvän edunvalvonnan tehokkuutta voidaan lisätä osakeomistusta kasvattamalla. Tällä hetkellä osakkeita on tarjottu eri tahojen ostettavaksi noin 7.000 euron kappalehintaan. Suur-Savon Sähkö Oy:n yhtiöjärjestyksen 11 §:ssä kuitenkin leikataan äänivaltaa enintään määrään, joka vastaa 1/10 kokouksessa edustetuista äänistä. Näin ollen voidaan pitää todennäköisenä, että merkittäväkään osakkeiden hankinta äänivallan kasvattamiseksi ei mahdollista valtuustoaloitteen tavoitteen saavuttamisessa, eikä sitä sen todennäköisyys huomioon ottaen voida pitää kaupungin kuntalain 6 §:n kunnan tehtävien ja hallintolain 6 §:n oikeusperiaatteisiin kuuluvan suhteellisuusperiaatteen mukaisena.”

2. Tero Juuti:

Puistokummitoiminta, roskaantumisen ehkäiseminen

Aloite on annettu valmisteltavaksi kunnallisteknisille palveluille.

- Valmisteilla ja käsitellään 2023 aikana.

3. Sanna Metsälä:

Olavintorin ja Näлкälinnanmäen vanhojen rakennusten säilyttäminen

Kaavoituspäällikön vastaus:

Päätöksessä todetaan, että Hulikan ja Solmun talojen korttelista laaditaan kustannus- ja kaavoitus selvitys, jossa otetaan huomioon talojen säilyttäminen. Asian valmistelu on vielä kesken. Selvitys tehdään yhteistyössä toimitilapalveluiden kanssa. Rakennussuojeluesitykset IHAO:ssa.

4. Sanna Niemelä:

Pride-liputus

Kaupunginjohtajan johtoryhmä on 27.6.2022 käsitellyt asiaa ja vastannut aloitteeseen, että kaupunki noudattaa vuoden 2019 tehdyn aloitteen vastauksen ja kaupunginvaltuuston tuolloin tekemän päätöksen

perusteella vain yleistä liputusohjetta ja liputtaa vain Suomen lipulla sekä ulkomaalaisten vierailujen aikana näiden valtioiden virallisilla lipuilla.

5. Jonne Tynkkynen:

Konekeskuksen kustannustehokkuuden selvittäminen

Infrapäällikkö on vastannut aloitteen tekijälle 9.1.2023:

"Kunnallisteknisillä palveluilla ei ole ollut riittäviä toimihenkilöresursseja vuoden 2022 aikana tämän aloitteen käsittelyyn. Ei ole ollut myöskään määrärahoja teetättää kyseistä selvitystä ulkopuolisella selvittäjällä. Mistä kate?"

6. Eija Stenberg:

Työterveyslaitoksen selvityksen tilaaminen

Henkilöstöpäällikkö on käynyt Työterveyslaitoksen kanssa neuvotteluja aloitteessa mainitun selvityksen tilaamisen osalta. Henkilöstöpäällikkö on käynyt aloitteen tekijän kanssa läpi puhelinkeskustelussa saamansa vastauksen Työterveyslaitokselta, missä he 6.4.2022 pidetyssä Teams- kokouksessa toivat esille, etteivät anna asiassa tarjousta Savonlinnan kaupungille.

11.4.2022

7. Mervi Lipsanen:

Paikallisliikenteen kehittäminen

Tekninen lautakunta on käsitellyt aloitteen 13.9.2022 § 146

"Lautakunta päättää, että valtuustoaloitteessa esitettyjä lisävuoroja ei hankita.

Logistiikkapalveluyksikön vuoden 2022 talousarvion käyttötalouden määrärahoissa ei ole katetta kaupunkialueen paikallisliikenteen tai Pellossalo-Savonlinna yhteysvälin vuorotarjonnan lisäämiseen. Katetta ei ole tässä vaiheessa löydettävissä teknisen toimialankaan talousarviosta.

Lautakunta toteaa valtuustoaloitteen tulleen loppuun käsitellyksi."

8. Jouni Matilainen:

Kääntymiskaistan rakentaminen Olavinkatu-Kauppatori/matkustajasatama

Hankkeeseen on varattu 50 000 euron määräraha kv 12.12.2022 § 111.

9. Sampsa Kokko:

Selvitys ja toimenpiteet koskien ns. Kauppalinnan kiinteistön omistusta ja ylläpitoa

Tekninen lautakunta on käsitellyt aloitteen 4.10.2022 § 156

"Asiasta on pidetty viranhaltijapalaveri, jossa on sovittu, että asiaa viedään eteenpäin usealla eri tavalla. Hallintojohtaja-kaupunginlakimies Markus Hämäläinen on yhteydessä patentti- ja rekisterihallitukseen tavoitteenaan saada kiinteistöyhtiö selvitystilaan, jolloin yhtiön vastuuhenkilöt saadaan selvitettyä. Saman aikaisesti hän on yhteydessä ulosottoviranomaisiin kaupungin saamisten vuoksi ja pyrkii edistämään niiden realisointia kaikin ulosottolainsäädännön sallimin keinoin, kuten omaisuuden pakkomyynti.

Rakennustarkastaja Juha Karvinen vastaa kiinteistöyhtiölle annettavista korjauskehotuksista tai teettämishuista kiinteistön kuntoon saattamiseksi.

Koska em. toimenpiteisiin tulee menemään runsaasti aikaa, kaupungin infrapuoli tulee huolehtimaan katualueen ja jalkakäytävän kunnossapidosta. Mahdollisuudet tontin piha-alueen eristämiseen esim. betoniporsailta ja pysäköintihallin ajoluiskan sulkemiseen selvitetään. Kustannukset pyritään perimään kiinteistöyhtiön omistajilta.

Kun kaupunki saa tiedon kiinteistöyhtiön omistajista tai kiinteistö esim. huutokaupan tai muun omistajanvaihdoksen kautta saa uuden omistajan, päästään eteenpäin aloitteessa esitetyissä jatkotoimenpiteissä."

10. Niemelä Sanna, Valkonen Esa:

Koulunkäynnin ohjaajien lomarahen maksamisen siirtäminen heinäkuulta toukokuulle
Kaupunginhallitus on 9.5.2022 § 170 kohdalla päättänyt, että lomaraha maksetaan koko henkilöstölle kesäkuun palkan maksun yhteydessä.

13.6.2022

11. Ritva Käyhkö:

Savonlinnan tulisi liittyä HINKU-verkoston

Rakennus- ja ympäristölautakunta on käsitellyt aloitteen 19.10.2022 § 164

"Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle vastauksena Ritva Käyhkön valtuustoaloitteeseen, että Savonlinnan tulisi hakea Hinku-kunta jäsenyyttä.

Hinku-verkoston liittymisen kriteerit ovat Savonlinnan osalta kohtalaisen helposti täytettävissä.

Kaupunki on jo liittynyt KETS-sopimukseen. Savonlinnan kaupungin kestävän kehityksen ohjelman

yhdeksi tavoitteeksi on asetettu hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä. Ohjelmassa on esitetty eri

sektoreille toteutettavissa olevia päästöjä vähentäviä toimenpiteitä hiilineutraaliuden saavuttamiseksi.

Raportointityökalu on jo olemassa.

Valtiolla ja maakunnalla on omat hiilineutraaliustavoitteensa. Lainsäädännöllä ohjataan entistä

vahvemmin vihreään siirtymään. Savonlinnan kaupungin imagon kannalta on merkittävää,

toteutetaanko vaadittavat toimenpiteet edelläkävijänä vai lakisääteisen pakon kautta. Vihreässä

siirtymässä on valtavan paljon mahdollisuuksia, jotka voivat tuoda Savonlinnalle niin taloudellisia kuin

muuttovoitollisiakin etuja. Mm. teknologiapotentiaali on jo monilta osin olemassa, Hinku-verkoston

kautta potentiaalia pystytään täysimääräisenä hyödyntämään."

12. Ritva Käyhkö:

Energian käytön nopeaksi vähentämiseksi, uusiutuvien energioihin siirtymisen edistämiseksi ja kansainväliseen energiakriisiin varautumiseksi

Rakennus- ja ympäristölautakunta on käsitellyt aloitteen 19.10.2022 § 165

KETS:n toimenpiteiden ja vaikutusten raportointia kaupungin kotisivuille varten ei ole osoitettu

henkilötyövuosiresurssia kaupunkiorganisaatiossa. Lautakunta pitää kuitenkin aloitetta hyvänä

ja kaupunkistrategian painopistealueen Osallistuvat kuntalaiset ja vaikutusmahdollisuuksien

parantaminen mukaisena.

Savonlinnan kaupungin ja sen tytäryhtiöiden sähköenergian tuotantotavaksi on valittu uusiutuvilla

energialähteillä tuotettu sähkö 1.1.2023 alkavalla sähkösopimuskaudella. Energiaomavaraisuuden

lisäämiseksi olisi hyvä tutkia etenkin aurinkovoiman, mutta myös biokaasun ja vedyn

tuotantomahdollisuudet. Biokaasun tuottamisen osalta edellytyksiä on selvitetty Savonlinnan alueella

joitakin vuosia sitten. Tuolloin selvitykset eivät johtaneet hankkeisiin alueelta saatavana olevan syötteen

vähäisen määrän ja sitä kautta taloudellisen kannattamattomuuden vuoksi. Maailman tilanteen

muututtua myös hankkeisiin saatavilla olevien avustusten määrä on moninkertaistunut, joten

edellytyksiä olisi syytä tutkia uudelleen. Savonlinnan sijainti on, etenkin maailman tämänhetkinen

tilanne huomioon ottaen, tuulivoiman suhteen haasteellinen. Kaatopaikkakaasun sisältämän energian

hyödyntämistä on tutkittu vuosien saatossa, mutta operaattoria toteuttajaksi ei ole

löydyntynyt. Jätevedenpuhdistamon kahdessa ilmastusaltaassa on lämmön talteenotto. Lähtevän veden

lämmön talteenoton mahdollisuuksia tutkitaan. Pihlajaniemen

jätevedenpuhdistamolla on tarkoitus ottaa käyttöön aurinkovoima vuoden 2023

aikana. Samoin rakennettavalla Kulennoisharjun pohjavesilaitoksella.

Savonlinnan kaupunki osallistuu valtakunnalliseen energiansäästöön pyrkivään "Astetta alemmas"-kampanjaan. Rakennusten energiatehokkuuden parantamista tehdään jatkuvasti rakennusten korjaustöiden yhteydessä määrärahojen puitteissa. Ilmanvaihtokoneita uusitaan energiatehokkaampiin ja lämmön talteenotolla varustetuiksi. KETS sopimuskauden 2017-2025 tavoitteena on 7,5 %:n energiatehokkuuden parantaminen. Energiatehokkuusdirektiivillä on annettu velvoite korjata vuosittain 3 % julkisista rakennuksista tiettyyn energiatehokkuustasoon. Katuvaloverkoston valaisimet vaihdetaan ledivalaisimiin korjausten yhteydessä vuoteen 2035 mennessä. Kiinteistöjen sisälämpötilojen laskemista ja katuvalaistuksen vähentämistä on käsitelty erikseen kaupunkiorganisaation eri hallintoelimissä.

Vuoden 2024 alusta voimaan tulevalla rakentamislailta edistetään energiatehokkuutta ja varmistetaan energiatehokkuustavoitteiden saavuttaminen. Uudet rakennukset on pääsääntöisesti vuoden 2024 alusta voimaan tulevan rakentamislain mukaan suunniteltava ja rakennettava lähes nollaenergiarakennuksiksi.

Kaukolämmön tuotannossa joudutaan kulutuksen ollessa suurimmillaan ottamaan käyttöön kevyellä polttoöljyllä toimivia lämpökeskuksia. Kulutushuippuihin pyritään varautumaan tekoöljyllä varustetulla kaukolämmön tuotannon optimointijärjestelmällä. Kesäaikaisen hukkalämmön varastointimahdollisuuksia selvitetään. Näillä toimenpiteillä pyritään öljyn käyttöä vähentämään. Laajamittainen kaukolämmön matalalämpöverkko vaatii vastaanottajien lämmönjakokeskusten saneerausta. Kaikki uudet lämmönjakokeskukset rakennetaan toimimaan alhaisemmalla kaukolämmön veden lämpötilalla.

Kestävän kehityksen ohjelman kohtaa 5 Edullista ja puhdasta energiaa voidaan päivittää seuraavasti:

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Vastuutaho
5.1. Uusiutuvan energian käytön lisääminen, vähintään 51 % uusiutuvan energian osuutta vuonna 2030	Savonlinnan kaupungin ja sen tytäryhtiöiden sähköenergia tuotetaan uusiutuvilla energialähteillä 1.1.2023 alkaen.	Tekninen toimiala
5.2. Energiaomavaraisuuden lisääminen	Aurinkovoiman, biokaasun ja vedyn tuotantomahdollisuuksien selvittäminen vuoden 2023 aikana.	Elinkeinopalvelut
5.6. Biokaasun tuottamisen edellytysten selvittäminen	Pihlajaniemen jäteveden puhdistamolle aurinkovoima vuonna 2023.	Savonlinnan Vesi
5.3. ja 5.4. Energiakorjausten tekeminen ja rakennusten energiankulutuksen alentaminen sekä energiatehokkuuden parantaminen uudisrakentamisessa ja saneerauksissa	Jatkuvasti korjaustöiden yhteydessä. Vuosittain korjataan vähintään 3 % julkisista rakennuksista energiatehokkuusdirektiivillä annettuun tasoon. 7,5 %:n energiatehokkuuden parantaminen 2017-2025 välisenä aikana.	Toimitilapalvelut
	Katuvaloverkoston valaisimet vaihdetaan ledivalaisimiin vuoteen 2035 mennessä.	Kunnallistekniset palvelut

	Energiatehokkuuden edistäminen lupaprosessissa ja ohjauksella.	Rakennusvalvonta
5.5. Nolla- ja plusenergiaratkaisujen käyttöönotto uudisrakentamisessa ja saneerauskohteissa	Uudet rakennukset kokonaan vähintään nollaenergiarakennuksia uuden rakentamislain tullessa voimaan vuoden 2024 alusta lähtien. Saneerauskohteet mahdollisuuksien mukaan.	Rakennusvalvonta
5.7. Maalämmön hyödyntämisen helpottaminen	Ohjaus ja neuvonta.	Rakennusvalvonta
5.8. Kaatopaikkakaasun sisältämän energian hyödyntäminen	Mahdollisuuksia tutkitaan operaattorin löytyessä.	Kunnallistekniset palvelut
5.9. Öljylämmityksestä luopuminen	Pyritään luopumaan asteittain.	Toimitilapalvelut
5.10. Matalalämpöisten aluelämpöverkkojen käyttöönotto	Saneerausten toteutuessa.	Energiayhtiöt
5.11. Jäteveden lämmön talteenoton tehostaminen	Lähtevän veden lämmön talteenoton mahdollisuuksia tutkitaan vuoden 2023 aikana.	Savonlinnan Vesi
5.12. Puistot maalämmön lähteenä	Mahdollisuuksia tutkitaan vuoden 2023 aikana.	Kunnallistekniset palvelut

13. Sanna Metsälä:

Ulkopuolinen hallinnon selvittäjä

Kaupunginjohtajan johtoryhmä on käsitellyt asian ja todennut vastauksena ja ilmoittanut aloitteen tekijälle seuraavaa:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Savonlinnan kaupunki asettaa ulkopuolisen hallinnon selvittäjän tekemään selvityksen ja kehittämissuositukset päätöksentekoon ja hallinnon tilaan liittyen.

Valtuustoaloitteessa ulkopuolisen selvittäjän tarvetta perustellaan laillisuus- ja vaikuttavuusongelmien kautta.

Valtuustoaloitteessa kuvatuksi laillisuusongelmaksi voidaan tulkita käsitys siitä, että "on todettavissa, että tällä hetkellä Savonlinnan kaupungin päätöksenteko on osittain halvaantunut ja ei toimi säädöspohjaisesti, oikeudenmukaisesti ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.

Valtuustoaloitteessa kuvatuksi vaikuttavuusongelmaksi voidaan tulkita seuraava kuvaus: "ja sillä tehokkuudella ja tavalla, jota vaadittaisiin uuden kaupunkistrategian toteuttamiseen sekä muihin kehittämis- ja sopeuttamistoimiin, joita kuntatalouden haasteet, hyvinvointivalmistelu, yrittäjyysmyönteisyyden lisääminen, korjausvelka, palveluverkon tarkastelu sekä syntyvyyden raju tippuminen sekä kokonaisuudessaan negatiivinen väestönkehitys vaatisivat."

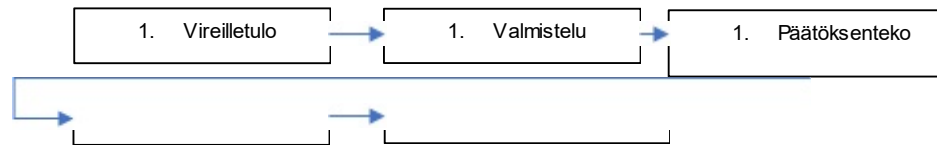
Valtuustoaloitteen käsittelyä laillisuusongelmien osalta vaikeuttaa se, että aloitteessa ei yksilöidä mitä päätöksenteon halvaantumisella tarkoitetaan tai miten ilmenee se, että päätöksenteko ei toimi säädöspohjaisesti, oikeudenmukaisesti ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.

Edellä mainituista käsittelyä koskevasta haasteesta johtuen aloitteen käsittely, siihen kantaa ottaminen, on mahdollista vain yleisellä tasolla ja tässä päätöksenteon osittaista halvaantumista ja esitettyä ei-

säädöspohjaisuutta ja oikeudenmukaisuusongelmia arvioidaan yhtenä kokonaisuutena. Halvaantumisella voidaan tarkoittaa laillisuuskysymyksenä sitä, että päätöksissä on kuntalain tai erityislainsäädännön säännösten vastaisuuksia ja tästä syystä päätökset tulevat kumotuksi.

Kunnallinen päätöksenteon elinkaari toteutuu pääpiirteissään näin:

Aloitteessa tarkoitetulla päätöksenteolla tarkoitettaneen valtuustoaloitteessa toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksentekoa.

Päätöksenteon laillisuutta ja siten toimivuutta voidaan jossain määrin arvioida sen perusteella, kuinka monta hallintotuomioistuimen kumoavaa päätöstä on kaupungin viranomaisten (toimielimet) päätöksiin on kohdistunut. Tässä arvioissa apuna voidaan käyttää myös tilintarkastuskertomuksia ja sisäisen tarkastuksen raportteja.

Vuoden 2020 tilintarkastuskertomuksen mukaan kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti. Tilintarkastaja on tilintarkastuskertomuksessa esittänyt vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastetulta tilikaudelta.

Vuoden 2021 tilintarkastuskertomuksen mukaan kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti. Tilintarkastaja on tilintarkastuskertomuksessa 2021 esittänyt vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastetulta tilikaudelta.

Valtuustoaloitetta käsiteltäessä vuotta 2022 koskevaa tilintarkastuskertomusta ei vielä ole laadittu. Voidaan kuitenkin todeta, että esimerkiksi 1.7.2022-31.12.2022 välisenä aikana kaupungin asiantuntijajärjestelmään ei ole kirjattu yhtään hallintotuomioistuimen kumoavaa päätöstä kunnallisvalituksen osalta.

Kaupungin asiantuntijajärjestelmään ei ole vastaavalla ajalla kirjattu myöskään merkittävää määrää (0) yleisten laillisuusvalvojen lausuntopyyntöjä, saati ratkaisuja, joissa päätöksentekoa olisi moitittu.

Tilastojen perusteella voidaan esittää väite, ettei Savonlinnan kaupungin päätöksentekojärjestelmään ole vuonna 2022 kohdistunut huomiota herättäviä määriä laillisuusvalvontaa tai oikeussuojan jälkikäteiskontrollina tuomioistuinten kumoavia päätöksiä.

Vuoden 2022 aikana on ollut joitakin otto-oikeuden käyttöä koskevia päätöksiä. Otto-oikeutta voidaan käyttää niin laillisuus- kuin myös tarkoituksenmukaisuusperusteella. Otto-oikeuden käyttäminen kertoo paremminkin valvonnan toteutumisesta kuin päätöksentekojärjestelmän halvaantumisesta. Otto-oikeus kohdistuu kaupunginhallituksen alaisten viranomaisten päätöksiin.

Kaupungin luottamushenkilöille ja henkilöstölle on järjestetty useita koulutuksia vuoden 2022 aikana. Koulutuksen aiheita ovat olleet esimerkiksi seuraavat: hankinta- ja sopimuskoulutus, sisäinen valvonta ja riskienhallinta, tietosuojat, vahingonkorvauksesta päättäminen, hallintomenettely, tietopyynnöt, osakeyhtiölaki, hyvä hallinto- ja kokousmenettely, hallinnon lainsäädäntö ja hallintosääntö osana päätöksentekoa ja esteellisyysääntely.

Koulutuksia tullaan edelleen järjestämään vuoden 2023 aikana. Kaupungin palveluksessa olevat ovat suhtautuneet myönteisesti koulutusten järjestämiseen.

Ulkopuolisen hallinnon selvittäjälle annettavalle toimeksiannolle ei ole perusteita ottaen erityisesti huomioon vuosien 2020 ja 2021 tilintarkastuskertomusten havainnot hallinnon lainmukaisuudesta ja valtuuston päätösten toteuttamisesta sekä se, ettei vuoden 2022 aikana ole esiintynyt poikkeuksellisia määriä laillisuusvalvontatoimenpiteitä, eikä päätöksiin ole kohdistunut poikkeuksellisia määriä kumoavia päätöksiä. Voidaan todeta, että päätösten täytäntöönpanossa ei ole havaittu sellaisia puutteita, jotka perustelisivat ulkopuolisen selvittäjän käyttämistä.

Valtuustoaloitteessa todetaan myös, että hallinnollinen vallankäyttö on läpivalaistava päätöksenteon avoimuuden lisäämiseksi ja tulkinnanvaraisuuksien vähentämiseksi. Selvityshenkilö tarvitaan pikaisesti, että nykyinen toimintakulttuuri saadaan muutettua ja kehittämistoimenpiteet käyntiin. Tarkastelu tulee ulottaa toimintoihin ja rakenteisiin, joilla on vaikutusta toimintojen ja päätöksenteon laatuun, tehokkuuteen sekä vaikutus kuntalaisille. Päätöksenteossa mm. esteellisyyskysymykset on selkeytettävä. Päätöksenteon uskottavuutta ja puolueettomuutta on vahvistettava.

Valtuustoaloitteessa viitataan hallinnolliseen vallankäyttöön viittaamalla päätöksenteon avoimuuteen ja tulkinnanvaraisuuteen. Edelleen valtuustoaloitteessa viitataan selvitysmiehen tarpeen osalta ”nykyiseen toimintakulttuuriin”, jolla saatetaan viitata puutteisiin avoimuudessa ja ehkä toimielinten ja viranhaltijapäätösten muotoilussa. Puutteellinen muotoilu johtaisi mahdollisesti siihen, että päätöstä voidaan tulkita monella eri tavalla.

Päätöksenteon avoimuudesta säädetään muun muassa hallintolain 24.1 §:ssä ja kuntalain 101 §:ssä sekä asiakirjojen julkisuudesta laissa viranomaisen toiminnan julkisuudesta (”Julkisuuslaki”).

Kuntalain 101 §:n mukana valtuuston kokoukset ovat julkisia, jollei kokouksessa käsitellä asiaa tai asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi tai jollei valtuusto muuten painavan syyn vuoksi jossakin asiassa toisin päättä. Vastaavasti kuntalain 101.3 momentin mukaan muun toimitelimen kuin valtuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää eikä kokouksessa käsitellä asiaa tai asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi.

Julkisuuslain 1 §:n 1 momentissa säädetään julkisuusperiaatteesta. Sen mukaan viranomaisen asiakirjat ovat julkisia, jollei tässä tai muussa laissa erikseen toisin säädetä.

Edellä mainituin tavoin päätöksenteon avoimuudesta säädetään laissa. Asioiden käsittelyn kannalta saattaa olla myös perusteltua, että esimerkiksi kaupunginhallituksen kokoukset ovat suljettuja.

Kaupungilla on kuntalain 29 §:n mukaan tiedotettava toiminnastaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmisteltavista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Kaupungin internetsivuilla tiedotetaan ensisijaisesti kaupungin palveluista ja valmisteilla olevista asioista ja tehdyistä päätöksistä. Kaupungin tiedottaja laatii lisäksi yhdessä kaupunginjohtajan tai muiden tahojen kanssa tiedotteita kulloinkin esillä olevista asioista.

Tilintarkastaja ei vuosien 2020 tai 2021 osalta ole kiinnittänyt huomiota siihen, että kaupungin toiminnassa ei noudatettaisi edellä mainittuja säännöksiä päätöksenteon julkisuudesta tai asiakirjajulkisuudesta. Myöskään laillisuusvalvontaviranomaiset ei ole huomiota herättävästi kiinnittäneet kaupungin huomiota tämänkaltaisiin puutteisiin. Edelleen kaupungin sisäinen valvonta ei ole huomauttanut asiasta.

Esteellisyydestä säädetään kuntalain 97 §:ssä ja hallintolain 27-29 §:ssä. Ensijaisesti esteellisyyttään arvioi luottamushenkilö tai viranhaltija itse ja hän voi jättäytyä pois asian käsittelystä. Viime kädessä toimielin voi päättää läsnäolevan henkilön esteellisyydestä (hallintolaki 29 §, Savonlinnan kaupungin hallintosääntö 26 §, 3 luku 21 §).

Vielä valtuustoaloitteessa otetaan kantaa päätöksenteon uskottavuuteen ja puolueettomuutta on vahvistettava. Tältä osin voidaan todeta, että päätöksenteon uskottavuus liittyy usein päätöksen perusteluihin. Hallintolain 45 §:ssä säädetään perusteluista, jotka säännönmukaisesti on liitettävä päätökseen. Savonlinnan kaupungin päätöksissä perusteltu on sijoitettu selostusosa -kohtaan. Perusteluissa hallintolain 45 §:n mukaan on ilmoitettava, mitä seikat (tosiseikat) ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Perusteluvollisuus on riippumaton siitä, perustuuko päätös viranhaltijan valmisteluun tai esittelijän esittelyyn vai toimituksessa tehtyyn jäsenen muutosesitykseen.

Päätösten perusteluihin on syytä kiinnittää riittävää huomiota, vaikkei tähän seikkaan yleisessä laillisuusvalvonnassa tai hallintotuomioistuinratkaisussa ole kiinnitetty huomioita Savonlinnan kaupungin osalta. Tämän osalta luottamushenkilöille, viranhaltijoille ja työntekijöille on tarjottu koulutusta vuonna 2022. Koulutuksia on tarkoitus jatkaa vuonna 2023 ja luonnollisesti tämän jälkeenkin.

14. Sanna Metsälä:

Eettiset periaatteet Savonlinnan kaupungille

Kaupunginjohtajan johtoryhmä on käsitellyt asian ja todennut vastauksena ja ilmoittanut aloitteen tekijälle seuraavaa:

Valtuustoaloitteessa todetaan:

Kuntastrategiaan liittyvä arvoprosessin käsittely on alkamassa kaupunginhallituksen ja valtuuston päätöksellä kesän jälkeen. Esitän, että samassa yhteydessä laaditaan Eettiset periaatteet Savonlinnan kaupungille (Code of Conduct). Code of Conduct, jota myös yhteisön pelikirjaksi kutsutaan on eettinen ohjeisto, dokumentti, jonka organisaatio itse itseään varten laatii. Eettiset periaatteet ohjaavat kunnissa johdon, luottamushenkilöiden ja työntekijöiden toimintaa kohti asetettuja tavoitteita. Esitän, että prosessin tueksi hankitaan tukea ulkopuolisen tahon fasilitoimista työpajoista ja koulutuksista. Kaupungin Code of Conduct on ohjeistus vastuulliseen, eettiseen ja lainmukaiseen toimintaan. kate: lisätalousarvio.

Kunnallishallinnon eettisistä periaatteista keskusteltaessa on syytä korostaa sitä, että kunnan toimintaa leimaa vahva lakisidonnaisuus. Perustulain 2 § sisältää oikeusvaltioperiaatteen: ”Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.”

Lainsäädäntömme sisältää myös hyvän hallinnon takeina noudatettavia hallinnon oikeusperiaatteita, joita voidaan pitää myös eettisinä periaatteina (Kuntaliiton julkaisu: Korruptio ja eettisyys kunnassa). Hallinnon oikeusperiaatteet on kuvattu hallintolain 6 §:ssä. Yhdenvertaisuusperiaate edellyttää johdonmukaisuutta. Viranomaisen ei esimerkiksi voi muuttaa aikaisempaa hallintokäytäntöään ilman perusteltua syytä. Suhteellisuusperiaatteella tarkoitetaan sitä, että viranomaisen on mitoitettava käytettävät keinot oikein. Tarkoitussidonnaisuuden periaate edellyttää viranomaisen toiminnan edistävän viranomaisen oman tehtävän toteuttamista ja kulloinkin sovellettavan lain tavoitteita. Viranomaisella ei saa olla toiminnassaan vääriä vaikuttimia – harkintavaltaa ei saa käyttää väärin. Objektiviteettiperiaate edellyttää viranomaiselta asiallista ja puolueetonta toimintaa. Periaatteen toteuttamista pyritään varmistamaan muun muassa esteellisyysääntelyllä. Hallintolaissa hallinnon oikeusperiaatteisiin kuuluu myös luottamuksensuojaperiaate. Periaate merkitsee ennen muuta yksilön suojaa julkista valtaa vastaan. Yksityisen on voitava luottaa viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen sekä hallintopäätösten pysyvyyteen (Harjula & Prättälä: Kuntalaki – Tausta ja tulkinnat, s. 47-48, 2019).

Hallinnon perusteisiin hallintolain mukaan kuuluvat myös:

1. Palveluperiaate ja palvelun asianmukaisuus
2. Neuvontavelvollisuus
3. Hyvän kielenkäytön vaatimus
4. Viranomaisten yhteistyövelvoite

On arvioitu, että kunnassa eettisyyttä voidaan kestävästi toteuttaa tai edistää seuraavilla keinoilla (em. julkaisu s. 9):

- Johdon omalla käytöksellään antama esimerkki ja johtamisosaamisen lisääminen
- Henkilöstön ja luottamushenkilöiden kouluttaminen
- Eettisistä periaatteista keskusteleminen
- Arvojen määrittelemisen ja niistä tiedottaminen
- Eettisten ohjeiden laatiminen
- Etiikasta vastaavan henkilön nimeäminen organisaatiossa

Kunnallishallinnon toiminnan lakiin perustuvana arvopohjana voidaan pitää kuntalain 1.2 §:ää: Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Savonlinnan kaupungin arvot. Ne ovat seuraavat:

- Vastuullinen kaupunki, joka toimii oikeudenmukaisesti, avoimesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti
- Kehittyvä kaupunki, jonka toiminta on rohkeaa, ketterää, positiivista, osaavaa, uudistuvaa ja ennakoivaa
- Palveleva kaupunki, joka toimii asukaslähtöisesti, yhteistyökykyisesti, elinvoimaa ja yrittäjyyttä edistävästi ja jossa asiointi on sujuvaa
- Turvallinen kaupunki, jossa on puhdas luonto, turvallinen ympäristö sekä yhdenvertaiset ja toimivat palvelut

Edellä mainittujen hallinnon oikeusperiaatteiden, eettisten periaatteiden noudattamisen valvontaa on myös lainsäädännöllä juuri vahvistettu. Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta tuli voimaan 1.1.2023 ja Savonlinnan kaupungin tulee kolmen

kuukauden kuluessa lain voimaantulosta rakentaa kaupungille sisäinen ilmoituskanava vakavien väärinkäytösten ilmoittamiseksi. Esimerkiksi työntekijät voivat tätä ilmoituskanavaa käyttäen ilmoittaa lain tarkoittamilla osa-alueilla (kuten julkiset hankinnat) havaitsemistaan väärinkäytöksistä. Lailla suojataan ilmoittajaa organisaation vastatoimilta.

Voidaan todeta kokoavasti, että kunnanhallinnossa on useita eettiseen toimintaan ohjaavaa periaatetta.

Sen sijasta, että synnyttäisiin uusia periaatteita, tärkeämmäksi, ja siten tarkoituksenmukaisemmaksi vaihtoehdoksi saattaa nousta jo olemassa olevien keskustelun kohteena olevien arvojen ja periaatteiden toteuttaminen ja edistäminen organisaation omassa toiminnassa.

15. Seppo Kosonen:

Savonlinnan keskustan päivittäminen

Kunnallistekniset palvelut on vastannut aloitteeseen:

"Kunnallistekniset palvelut on selvittänyt valtuustoaloitteessasi mainittuja liikenteen kehittämisehdotuksia.

Liittyen ehdotukseen, Olavinkatu yksisuuntaiseksi Viiskulmasta torin risteykseen ja Kauppatorilta Satamapuistonkadulle sekä edelleen siitä Tottinkadulle ja Viiskulmaan.

Toteamme, että kaupungin valtuuston (KV 14.11.2022 § 93) tekemä päätös palauttaa Kauppatorin ja Matkustajasataman alueen asemakaava uudelleen valmisteltavaksi muodostaa esteen liikennejärjestelyjen uudelleen selvittelylle, kunnes Kaavaosasto on saanut valmiiksi uuden esityksen edellä mainitun alueen asemakaavaksi.

Liittyen ehdotukseen Viiskulman liikenneympyrästä.

Toteamme, että Kunnallistekniset palvelut on tilannut ko. risteuksen liikennevalojen ohjaukseen mikroaaltotutkat, jotka pystyvät havaitsemaan risteysalueen kuormitukset eri kaistoilla eri vuorokauden aikoina.

Kyseiset liikenteenohjaussensorit on tilattu risteystä varten jo huomattavan pitkä aika sitten, mutta valitettavat yhteensattumat (mm. korona, valmistajatehtaan myynti, komponenttipula) ovat viivästyttäneet komponenttien saantia. Luonnollisesti mikroaaltotutkat/-sensorit tullaan asentamaan Viiskulman risteykseen liikenteen sujuvoittamiseksi heti, kunhan komponentit saadaan liikenneväylien haltuun.

16. Hollström-Mikkonen Fanni:

Valtuuston kokousten järjestäminen useammin

Kaupunginjohtajan johtoryhmä on käsitellyt asian ja todennut vastauksena ja ilmoittanut aloitteen tekijälle seuraavaa:

Kuntalain 94 §:n mukaan valtuusto kokoontuu päättämääräisenä aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja on kutsunut kaupunginvaltuuston koolle tämän aloitteen tekemisen jälkeen syyskaudella seuraavasti: 26.9.2022, 14.11.2022 ja 12.12.2022.

Valtuuston puheenjohtaja on kiinnittänyt aloitteeseen huomion ja kutsuu jatkossa valtuuston koolle siinä vaiheessa, kun valtuustolle on asioita riittävästi käsiteltäväksi.

17. Jouni Matilainen:

Kaupungin toimielinten jäsenten kouluttaminen

Kaupunginjohtajan johtoryhmä on käsitellyt asian ja todennut vastauksena ja ilmoittanut aloitteen tekijälle seuraavaa:

Aloitteen johdosta luottamushenkilöille on järjestetty koulutusta aloitteen tekemisen jälkeen kaksi eri kertaa: osakeyhtiölaki 10.-11.10.2022 sekä 28.11.2022 Hyvä päätöksenteko ja toimijoiden yhteistyö. Jälkimmäisessä koulutuksessa käsiteltiin luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välistä roolijakoa ja tehtäviä, oikeuksia ja velvollisuuksia, hallintosäännön ja lainsäädännön merkitystä kunnallishallinnossa, hyvää hallinto- ja kokousmenettelyä sekä esteellisyysäytäntelyä.

Molemmissa koulutuksissa luottamushenkilöosallistujia oli 20-30 hlö.

Koulutuksia on tarkoitus jatkaa eri aihealueista vuoden 2023 aikana, esim. kesäkuussa koulutuksen aiheena on talousasiat.

26.9.2022

18. Tero Juuti:

Pyhän Olavin päivän kehittäminen

Kulttuurituottaja on vastannut Tero Juutin aloitteeseen 3.11.2022.

Pyhän Olavin päivä - Savonlinnan kaupungin syntymäpäivä

Toimintamalli

Pyhän Olavin päivää alettiin juhlia nykyisessä muodossaan vuonna 1989 kaupungin 350-vuotisjuhlavuonna. Päävastuullisena järjestäjänä oli Savonlinnan Matkailupalvelu vuoteen 1998 saakka. Vuonna 1999 Pyhän Olavin päivän järjestelyistä vastasi Savonlinnan kulttuurifestivaalikaupunkihanke ja siitä eteenpäin kaupungin kulttuuritoimi. Aluelehti Savonmaa on ollut tärkeä yhteistyökumppani alusta alkaen. Nykyisin tapahtuman päävastuulliset järjestäjät ovat Savonlinnan kulttuuritoimi ja Savonlinnan Mediat Oy (Aluelehti Savonmaa) yhteistyökumppaneineen.

Kulttuuritoimi vastaa Pyhän Olavin päivän avauksen järjestämisestä yhdessä Savonlinnan Oopperajuhlien kanssa ja järjestää ohjelmaa lapsiperheille. Savonlinnan Mediat Oy vastaa toritapahtumista ja niihin liittyvästä infrasta, Pyhän Olavin markkinoista ja ilotulituksesta. Tapahtuman luonteeseen kuuluu, että se on koko perheen yhteisöllinen tapahtuma. Tapahtumissa tuodaan esille Savonlinnan seudun esiintyjiä, järjestöjä ja muita toimijoita.

Yhteistyökumppaneista, joita on vuosittain noin 30, on muodostunut tärkeä järjestäjien verkosto.

Vakiintuneiden yhteistyökumppaneiden lisäksi on mukana vuosittain vaihtuvia tapahtumajärjestäjiä.

Vuonna 2022 Pyhän Olavin päivän tapahtumia oli kaikkiaan 36. Lisäksi ilmoituksilla tai toripaikkoina tukijoita on vuosittain noin 60.

Kulttuuritoimi kokoaa eri järjestäjien tapahtumat Pyhän Olavin päivän ohjelmaksi. Tiedottamisesta vastaavat Savonlinnan Mediat ja kulttuuritoimi omissa kanavissaan. Monet yhteisöt ja yritykset huomioivat tapahtumapäivän omassa toiminnassaan, eikä niistä päävastuullisella järjestäjällä ole välttämättä tietoa.

Tapahtumasuunnittelu alkaa edellisen tapahtuman päätyttyä pääjärjestäjien kokoontumisella ja palautteen keräämisellä. Suunnittelupalaveriin kutsutaan aiempina vuosina mukana olleet keskeiset järjestäjätahot. Tapaamisia järjestään tarpeen mukaan. Yhteydenpito yhteistyökumppaneihin on tiivistä aina tapahtumapäivään saakka.

Kustannukset ja toteuttaminen

Kaupungin kulttuuritoimi, tekninen toimi ja Savonlinnan Mediat Oy ovat sopineet ehdoista, joilla Savonlinnan Mediat Oy järjestää vuosittain Pyhän Olavin päivän toritapahtuman. Kulttuuritoimella on vuosittain käytettävissään 5500-6000 euroa tapahtuman kustannuksiin. Sopimuksen mukaan määrärahasta 4700 euroa maksetaan Savonlinnan Mediat Oy:lle toritapahtumien ja infran järjestämiseen. Loppusumma käytetään kulttuuritoimen järjestämiin tapahtumiin. Tekninen toimi antaa kauppatorin Savonlinnan Mediat Oy:lle veloituksetta käyttöön, mikä oikeuttaa myymään Pyhän Olavin markkinoiden toripaikkoja. Savonlinnan Mediat Oy rahoittaa toritapahtumia ja ilotulituksen toripaikkojen ja mainosten myyntituloilla.

Koronavuodet aiheuttivat isoja haasteita Pyhän Olavin päivän järjestämiseen. Toritapahtumaa ei järjestetty, vaan pienempiä tapahtumia laajemmalla alueella ja väljemmin. Koska tapahtuma on pääasiassa ulkoilmatapahtuma, vaikuttaa päivän sää tapahtuman toteuttamiseen ja yleisömäärään.

19. Mervi Lipsanen:

Hallintosäännön määräysten sisällön tarkastelu ja päivittäminen

Kaupunginjohtajan johtoryhmä on käsitellyt asian ja todennut vastauksena ja ilmoittanut aloitteen tekijälle seuraavaa:

Mervi Lipsasen valtuustoaloitteessa todetaan, että hallintosääntöä tulee kokonaisvaltaisesti muuttaa. Uusi hallintosääntö tulisi valmistella luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kanssa yhdessä. Eri valtuustoryhmien edustajat ja henkilöstö olisi otettava mukaan valmisteluun. Valtuustoaloitteessa katsotaan, että hallintosäännössä on ristiriitaisuuksia muun muassa toimivallan osalta ja palveluita siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023. Vielä valtuustoaloitteessa todetaan, että myös delegointirekisterit tulee perustaa.

Kuntalain (410/2015) valtuusto päättää hallintosäännöstä. Edelleen kuntalain 90 §:ssä säädetään hallintosäännön vähimmäissisällöstä. Hallintosääntö on kunnan toiminnan keskeinen ohjausväline. Valtuusto esimerkiksi siirtää sen perusteella kunnan päätösvaltaa kaupunginhallitukselle tai sen alaisille viranomaisille.

Siitä huolimatta, että valtuustoaloitteessa ei ole yksilöity mitä ristiriitaisuuksilla muun muassa toimivallan osalta tarkoitetaan, on perusteltua aika ajoin tarkastella hallintosäännön sisältöä ja toimivuutta. Yleisellä tasolla, erityisesti jos asiaa arvioi Savonlinnaan kohdistuvien yleisten laillisuusvalvontatarkaisujen ja hallintotuomioistuimissa olevien asioiden vähäisellä määrällä, hallintosääntö näyttää toimivan käytännössä hyvin.

Hallintosäännön muutostarpeita on syytä arvioida kokonaisuutena. Hallintosäännössä voidaan nähdä merkkejä haasteista, jotka johtuvat useista vuoden 2017 jälkeen tehdyistä pienemmistä muutoksista. Nykyisen hallintosäännön 1.6.2017 voimaantulon jälkeen hallintosääntöä on muutettu 15 kertaa. Hallintosäännössä voidaan esimerkiksi viitata toiseen määräykseen, joka ei ole enää voimassa.

Kuntaliiton 23.1.2023 päivätyn uutiskirjeen mukaan kuntaliitto tulee uudistamaan kunnan hallintosääntömallin. Muutostarvetta perustellaan sillä, että kuntien tehtävät muuttuivat olennaisesti vuoden 2023 alusta alkaen. Hyvinvointialueiden käynnistyminen edellyttää muutoksia myös kunnan hallintorakenteeseen. Niin ikään kansainvälisten kriisien vaikutukset tuntuvat myös kuntatasolla ja vaikuttavat esimerkiksi kuntien varutumisvelvollisuuteen. Tämänhetkinen kunnan hallintosääntömalli ei huomioi muuttuneen toimintaympäristön aiheuttamia varautumiskysymyksiä. Eduskunta käsittelee parhaillaan lakiesitystä, jonka mukaan kunnan ja hyvinvointialueen olisi otettava hallintosääntönsä tarpeelliset hallintoa, päätöksentekoa ja valtuuston toimintaa koskevat määräykset häiriötilanteita ja poikkeusoloja varten.

Hallintosäännön kokonaisuusmuutos edellyttää hallintolain 31 §:n mukaan riittävää ja asianmukaista valmistelua. Hallintosäännön viranhaltijoiden toimesta tapahtuva tekninen kirjoittaminen ei ole riittävää. Sen lisäksi hallintosäännön valmistelu edellyttää laajempaa valmistelutyötä niiden toimesta, joilla on käsitystä kunnallishallinnosta ja sitä koskevasta lainsäädännöstä. Siten on suositeltavaa ja perusteltua, että luottamushenkilöille ja muille hallintosääntövalmisteluun osallistuville tarjotaan asianmukaista koulutusta osana hallintosäännön valmistelutyötä.

Hallintosäännön valmistelutyö edellyttää ehdottomasti edellä mainitun lisäksi kuntaliiton hallintosääntömallin julkaisua ja hallintosäännön sisältöön vaikuttavien uusien lakien vahvistamista. Tämä huomioon ottaen realistinen aikataulu hallintosäännön laatimiseksi ja voimaansaattamiseksi on seuraavan valtuustokauden alkupuoli. Hallintopalvelut koordinoi valmistelun käynnistämistä ottaen huomioon edellä mainittu aikataulu.

Toisin kuin valtuustoaloitteessa on todettu, Savonlinnan kaupungilla on delegointipäätösrekisteri.

**20. Pekka Kilpeläinen:
Esteetön kalastuspaikka**

Sivistyslautakunta on käsitellyt aloitteen 16.3.2023 § 42:

Kalastus kuuluu Teknisen toimen ja metsätalousinsinöörin toimenkuvaan. Metsätalousinsinöörin mukaan kyseiset vesialueet kuuluvat Tornator Oyj:lle (Laitaasalmen länsipuoli) ja Uittoyhdistykselle (Itä-puoli). Toiseksi ko. vesialueet luetaan virtavesialueiksi, joissa ei saa kalastaa kuin vesialueiden omistajien erikoislupalla, jos sellainen on määritetty. (Laitaatsalmen osalta ei erikoislupaa ole olemassa). Näin ollen aloitteen mukaiseen paikkaan esteetöntä kalastuspaikkaa ei voi rakentaa.

**21. Sanna Niemelä:
Erityisuimakortti**

Sivistyslautakunta on käsitellyt aloitteen 16.3.2023 § 42:

Erityisuimakortin käyttöönottoa selvitetään siten, että se tulisi otettua käyttöön 1.8.2023 alkaen. Hinnoittelu olisi samankaltainen seniorikortin hinnoittelun kanssa. Asia käsitellään sivistyslautakunnassa erillisenä asiana, kun selvitystyö on valmistunut.

**22. Heikki Härkönen:
Syrjinnästä vapaa alue**

Kaupunginjohtajan johtoryhmä on käsitellyt asian ja todennut vastauksena ja ilmoittanut aloitteen tekijälle seuraavaa:

Kuntalain 1 § 1 mom. "Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla."

Kaikilla ihmisillä on oikeus yhdenvertaiseen kohteluun ja syrjintä kielletään monissa kansallisissa laeissamme sekä kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa.

Perustuslain 6 §:n syrjintäkiellon mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Suomen perustuslaissa yhdenvertaisuuden periaate viittaa sekä syrjinnän kieltoon että ihmisten yhdenvertaisuuteen lain edessä. Yhdenvertaisuuslaki, rikoslaki, tasa-arvolaki ja työlainsäädäntö tarkentavat syrjinnän kieltä eri elämänalueilla.

Kaupunginvaltuusto on 13.6.2022 hyväksynyt Savonlinnan kaupungin hyvinvointisuunnitelman, jossa otetaan huomioon jokaisen yhdenvertainen kohtelu ja osallisuus siten, että jokainen voi kokea olevansa yhdenvertainen ja osallinen.

Kaupunginvaltuusto päätti strategian arvoista 14.11.2022 § 94 kohdalla. Arvot ovat:

- Vastuullinen – kaupunki, joka toimii oikeudenmukaisesti, avoimesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti*
- Kehittyvä – kaupunki, jonka toiminta on rohkeaa, ketterää, positiivista, uudistuvaa ja ennakoivaa*

- *Palveleva – kaupunki, joka toimii asukaslähtöisesti, yhteistyökykyisesti, elinvoimaa ja yrittäjyyttä edistävästi ja jossa asiointi on sujuvaa*
- *Turvallinen – kaupunki, jossa on puhdas luonto, turvallinen ympäristö sekä yhdenvertaiset ja toimivat palvelut*

Huomioiden lainsäädäntö, kaupungin hyvinvointisuunnitelma sekä Savonlinnan kaupungin strategia arvoineen on selvää, että Savonlinnan kaupunki osallistuu oikeusministeriön kampanjaan ja on julistautunut syrjinnästä vapaaksi alueeksi.

Eri viranomaistahojen velvollisuus on valvoa lainsäädännön toteutumista.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta valvovat yhdenvertaisuuslain toteutumista ja yhdenvertaisen kohtelun toteutumista työelämän ulkopuolella. Työsuojeluviranomaiset (AVI) valvovat yhdenvertaisuuslain noudattamista työpaikoilla.

Tasa-arvovaltuutettu valvoo naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain noudattamista. Tasa-arvovaltuutettu valvoo myös sukupuolivähemmistön syrjintäsuojan toteutumista.

23. Eija Stenberg

Hyvinvointilautakunnan perustaminen

Kaupunginjohtajan johtoryhmä on käsitellyt asian ja todennut vastauksena ja ilmoittanut aloitteen tekijälle seuraavaa:

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2921, "sote-järjestämislaki") 6.1 §:n mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisäätöihin tehtäviin.

Kunnan terveyden edistämiseen liittyvistä tehtävistä säädetään tarkemmin sote-järjestämislain 6 §:n 2-4 momenteissa. Tehtävät liittyvät strategiseen suunnitteluun ja päätöksentekoon siten, että tässä toiminnassa on otettava huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnassa on esimerkiksi raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen voi tapahtua kunnassa eri tavoin (Lautakunnat hyvinvoinnin edistäjinä - THL & Hyvinvointijohtamisen rakenteet | Kuntaliitto.fi).

Esimerkiksi Vaalassa, Kuopiossa ja Heinolassa toimivat hyvinvointilautakunnat, joiden tehtäväalue on lähes sama kuin Savonlinnan sivistyslautakunnalla.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen voidaan päätöksenteossa huomioida myös lautakuntavalmistelun ulkopuolella. Lahdessa konsernihallinto toimii kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa. Konsernihallinnossa toimii osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto.

Useassa kunnassa hyvinvointityö näyttää organisoidun esimerkiksi kunnan viranhaltijoista ja työntekijöistä muodostetun hyvinvointityöryhmän tai kaupungin johtoryhmän kautta.

Tarkastuslautakuntakin voi toimia hyvinvoinnin valvojana. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan muun muassa arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kunnassa. Tällä perusteella tarkastuslautakunta voi ottaa aktiivisesti

kantaa myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tilaan ja kunnan asettamien tavoitteiden toteutumiseen kunnassa.

Kuntalain 30 §:n mukaan kunnassa on oltava valtuuston lisäksi kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta. Valtuusto voi asettaa 1) kunnanhallituksen alaisena toimivia lautakuntia tai niiden sijasta valiokuntia hoitamaan pysyväisluonteisia tehtäviä, 2) johtokuntia liikelaitoksen tai tehtävän hoitamista varten, 3) jaostoja kunnanhallitukseen, lautakuntaan, valiokuntaan ja johtokuntaan.

Savonlinnan kaupungissa sote-järjestämislain 6 §:n mukaisia tehtäviä on suunniteltu sisällytettävän hyvinvointi- ja osallisuussuunnittelijan tehtävään, joka toimii keskushallinnon hallintopalveluissa. Tehtävä on uusi. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä muodostuu kaupungin ja hyvinvointialueen ja muiden viranomaisten välisen yhteistyön koordinoinnista ja toteuttamisesta. Lisäksi tehtävään kuuluu kunnan hyvinvointisuunnitelman ja -raportin laadinta/koordinointi ja toteutumisen seuranta. Kokonaisuudessaan voidaan arvioida, että hyvinvointi- ja osallisuussuunnittelijan tehtävästä HYTE-tehtävää on 0,5 htv:tä.

Lautakunta edellyttää sen alla toimivaa valmistelu- ja täytäntöönpano-organisaatiota. Hyvinvointilautakunnan perustaminen lisäisi henkilöstön määrää.

Lautakunnan jäsenille maksetaan palkkioita ja ansionmenetykskorvausta kaupungin hallintosäännön mukaisesti. Kaupungissa on tavanomaista valita 11 jäsentä. Jäsen on oikeutettu vähintään 60 euron kokouspalkkioon. Esimerkiksi tarkastuslautakunta on vuonna 2022 pitänyt 10 kokousta. Edelleen esimerkiksi rakennus- ja ympäristölautakunnan (11 jäsentä) kokouskustannuksiin on vuonna 2022 mennyt lähes 14.000 euroa.

Hyvinvointilautakunnan tehtäväkentän arvioidaan jäävän kapeaksi ja tarpeettomaksi. Sote-järjestämislain 6 §:ssä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät ovat kaupungin eri toimialoja läpileikkaavat. Valtuusto, kaupunginhallitus, lautakunnat ja erityisesti sivistyslautakunta tekevät hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kuuluvia ratkaisuja päätöksissään.

Lautakuntarakenne edellyttäisi vähintään päällikötason henkilön ja muuta henkilökuntaa. Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuudessa ympäristösuojelupalveluissa on esimerkiksi 5 henkilötyövuotta. Vuoden 2022 toteutuneet ympäristösuojelupalvelun palkkamenot (sisältäen em. kokouspalkkiot ja palkkojen ja palkkioiden sivukulut) ovat yhteensä 278.785 euroa. Voidaan arvioida, että hyvinvointilautakunnan ja sen edellyttämän rakenteen kustannukset vuodessa ovat samaa luokkaa.

Voidaan edelleen arvioida, että lautakuntarakenne on edellä mainituista vaihtoehdoista ehdottomasti kallein vaihtoehto.

Hyvinvointialuiden toiminnan käynnistyessä kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö ja velvoitteiden yhteensovittaminen ja yhteiset toimintamuodot ovat vielä epäselvät. Kaupungin palveluksessa aloittava hyvinvointi- ja osallisuussuunnittelija on lähtökohtaisesti paras taho arvioimaan hyvinvointityön näkökulmasta tarkoituksenmukaista organisointitapaa.

Lautakuntarakennetta ei Savonlinnan kaupungin koko huomioon ottaen välttämättä ole pidettävä tarkoituksenmukaisimpana vaihtoehtona tällä hetkellä.

24. Lea Kokko

Savonlinnan kaupungin henkilöstön eläköityminen ja siihen varautuminen

Kaupunginhallitukselle ja valtuustoryhmien puheenjohtajille on pidetty asiasta info-tilaisuus ennen vuoden 2023 talousarvion käsittelyä.

12.12.2022

24. Eija Stenberg:

Varhaiskasvatuksen maksuista luopuminen

Sivistyslautakunta on käsitellyt aloitteen 16.3.2023 § 42:

Kokonaan maksuttoman varhaiskasvatuksen toteuttaminen on varhaiskasvatuksen talousarvioon merkittävästi vaikuttava ja budjetointivaiheessa huomioitava kokonaisuus. Suoria kustannusvaikutuksia on haastavaa arvioida, sillä perheiden palvelutarve sekä elämäntilanteet vaihtelevat ja perheiden osallistumista varhaiskasvatuspalveluihin on vaikea ennustaa.

Valtuustoaloitteessa kokonaan maksuttoman varhaiskasvatuksen tavoitteena on lapsiperheiden tukeminen sekä kaupungin houkuttelevuuden kasvattaminen lapsiperheiden asuinpaikkakuntana.

Kokonaan maksuttoman varhaiskasvatuksen haasteena voi olla palvelujen järjestäminen ja kustannusvaikutukset, varsinkin niiden yhteisvaikutuksellinen ennakoimattomuus. Varhaiskasvatuksen kustannukset rahoitetaan valtionosuudella, kunnan rahoitusosuudella sekä asiakasmaksuina kerättävillä tuloilla. Kokonaan maksuttoman varhaiskasvatuksen myötä asiakasmaksutulojen menetys olisi Savonlinnassa arvioilta noin 350 000 - 370 000 euroa. Tämä arvio perustuu nykyisten varhaiskasvatuspalvelujen käyttäjien maksupäätöksiin ja siinä on huomioitu 1.3.2023 voimaan tulleen asiakasmaksulain mukanaan tuomat maksutuottojen menetykset, jotka kompensoidaan kohdistamalla aiempaa suurempi osa yhteisöveron tuotosta kunnille.

Sivistystoimialalta sekä varhaiskasvatuksen tulosalueelta ei löydy katetta arvioidulle 350 000 - 370 000 euron asiakasmaksuvähennykselle joka varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen poistamisesta aiheutuisi. Tämän vuoksi kokonaan maksuttomasta varhaiskasvatuksesta tulisi käydä laajempaa keskustelua myös Savonlinnan kaupungin taloudellisena kehittämisinvestointina, joka tukee kaupungin imagoa.

25. Jouni Koskela:

Omaishoitajille maksuttomat uimahalli- ja kuntosalivuorot

Sivistyslautakunta on käsitellyt aloitteen 16.3.2023 § 42:

Suomen Punaisen Ristin mukaan Suomessa on yli miljoona omaishoitajaa. Useimmat hoitavat läheistään ilman virallista omaishoitajastatusta. Noin 700 000 suomalaista huolehtii omaisestaan ansiotyön ohessa. Virallisesti tunnistettuja omaishoitosuhteita arvioidaan Suomessa olevan noin 350 000.

Perustuen edellä olevaan arvioon Savonlinnassa olisi n. 2100 omaishoitajaa. Omaishoitajien ilmaisella uimahallin ja kuntosalien käyttöoikeudella olisi näin merkittävät talousvaikutukset vapaa-aikatoimelle. Sivistystoimialalla ei osoittaa katetta menetettyjen tuottojen kattamiseksi.

26. Jouni Koskela:

Perhevapailta oleville yhden vuoden ilmaiset uimahalli- ja kuntosalivuorot

Sivistyslautakunta on käsitellyt aloitteen 16.3.2023 § 42:

Perhevapaita ovat: raskausvapaa, erityisraskausvapaa, äitiys- ja isyysvapaa, vanhempainvapaa, osittainen vanhempainvapaa ja hoitovapaa. Esimerkiksi oikeus hoitovapaaseen päättyy, kun lapsi täyttää kolme vuotta. Lisäksi molemmilla vanhemmillä on oikeus vanhempainvapaaseen ja hoitovapaaseen.

Aloitteessa ei ole määritelty perhevapaan kesto, joka ilmaiseen vuosikorttiin vaadittaisiin.

Laskennallisesti, kun edellisen kolmen vuoden aikana lapsia Savonlinnassa on keskimäärin syntynyt n. 150 per vuosi, olisi mahdollista, että ensimmäisenä vuonna ilmaisen kausikorttiin oikeutettuja olisi n. 900 henkilöä. Uimahallin kausikortin hinta on 360 euroa, mikäli 10 % korttiin oikeutetuista käyttäisi edun, merkitsisi se vapaa-aikatoimelle yli 30 000 euron tulon menetystä. Talousvaikutus on merkittävä ja tulisi se huomioida jo talousarviovaiheessa. Sivistystoimialalla ei osoittaa katetta menetettyjen tuottojen kattamiseksi.

27. Jouni Koskela:

Purettujen talojen pihaan niittyjä ja kukkaketoja

Aloite on annettu valmisteltavaksi kunnallisteknisille palveluille.

- Valmisteilla ja käsitellään 2023 aikana.